

بسمه تعالیٰ

مجموعه آموزشی سرای دانش

@sarayedaneshkaraj

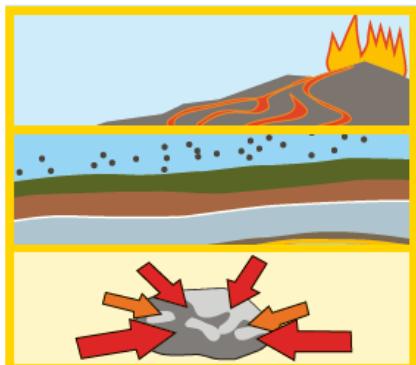

@Mokhtaribiology

فصل دوازدهم، سنگ ها

- سنگ
- ✖ کاربردهای مختلف داره چون از نظر مواد تشکیل دهنده، رنگ و ... تفاوت دارن
  - ✖ در مناطق مختلف به خصوص رشته کوهها پیدا می‌شون
  - ✖ یا مستقیم قابل انتقاله مثل سنگ ساختمان سازی یا باید استخراج بشه مثل طلا
  - ✖ یکی از کاربردای مهم سنگ اینه که در شرایط مناسب به **خاک** تبدیل می‌شون
این خاک بستر زندگی کردن رو فراهم می‌کنه
  - ✖ **تعریف:** جسم طبیعی، غیرزنده و جامدیه که از یک یا چندکانی تشکیل شده

تقسیم بندی سنگ ها

چگونگی تشکیل	نوع سنگ
از سرد شدن و انجماد مواد مذاب حاصل می‌شوند.	آذرین
در اثر فرسایش و حمل رسوبات به داخل محیط رسوبی و رسوب گذاری و فشردگی به وجود می‌آیند.	رسوبی
در اثر حرارت و فشار از سنگ‌های دیگر حاصل می‌شوند.	دگرگونی

خب، حالا یکی یکی بررسی کنیم ببینیم چه خبره...!

«سنگ‌های آذرین

بر اساس مطالعات، هرچه از سطح زمین به سمت داخل زمین برویم، دما افزایش می‌باید به طوری که به ازای هر یک کیلومتر عمق، حدود 3° درجه سانتی گراد دما افزایش می‌باید. این گرماباعث می‌شود که سنگ‌ها به ماگما (مواد مذاب) تبدیل شوند. این مواد مذاب، طبیعی، داغ، متحرک و سرشار از گاز است. ماگما به دلیل داشتن گاز فراوان و حرارت زیاد، نسبت به سنگ‌های اطراف سبک‌تر است و به سمت بالا حرکت می‌کند. این مواد مذاب اگر در داخل زمین باقی بمانند و در همانجا سرد و متبلور شوند به سنگ‌های آذرین درونی تبدیل می‌شوند که نسبتاً درشت بلورند و کانی‌های آنها بدون میکروسکوپ قابل دیدن نند. اگر مواد مذاب از راه شکستگی‌ها و شکاف‌های موجود در سنگ کره به سطح زمین راه پیدا کند به سنگ‌های آذرین بیرونی تبدیل می‌شوند. این سنگ‌ها ریز بلورند.

✖ چند دسته از سنگ‌های آذرین ← گرانیت، گابرو، بازالت، ریولیت

(این دو تا تزئینیں و در نمای ساختمون دیده می‌شون)

نکته: خرده سنگ‌های آذرین توی ساخت بتن و جاده سازی استفاده می‌شون.

﴿ سنگ های رسوبی

اول ببینیم چوری تشکیل میشه...!

خب برای تشکیل سنگ رسوبی اول باید لایه رسوبی تشکیل بشه. خب خود این لایه رسوبی چوری تشکیل میشه؟! وقتی سنگای روی زمین به دلایل مختلف مثل باد و تغییرات دما خورد میشه، این خورده ها با عوامل مختلف مثل رودخونه ها میره کف دریا و اقیانوس، روی هم انباشته میشه و لایه رسوبی تشکیل میشه....!!! حالا این لایه ها هی میان روی هم، زمان میگذره و لایه های زیری در اثر فشاری که وزن لایه بالایی داره سفت و سخت میشه..... تمام، سنگ رسوبی شما آمادس...!

﴾ نکته ریز] این سنگای گوگولی مگولی دوتا ویژگی دارن خوشگلا

۱. اولاً لایه لایه میباشد شکلشان

۲. قابلیت ایجاد فسیل دارن

سوال فنی! این سنگای رسوبی چوری به وجود میان؟!!

با راههای مختلفی به وجود میان، مثلاً میتونه با واکنش شیمیایی تولید بشه، مثل قندیلای داخل غار آهکی. یا مثلاً وقتی دریاچه کم عمق داشته باشیم و آبش تبخیر شه باعث به وجود اومدن سنگ های رسوبی تبخیری بشه.

پسرباشونم هستن از تجمع باقی مونده بدن جاندارا تو حوضه رسوبی به وجود میان.
مثل زغال سنگ

یه دسته آخرم هستن! سنگای رسوبی آواری. این مدل و قتنی به وجود میاد که مواد فرسایش یافته با آب رودخونه جابجا میشن، یجا که شرایط رسوب گذاری مناسب باشه ته نشین میشن و یه مدتی که میگذره تبدیل به سنگ میشن.....! اتمام.

خب برو بج! یه چیز مهم

بدونید که سنگای رسوبی تو زندگی ما انسان ها خیلی مهمن! چون ذخیره نفت و گاز و زغال توی این سنگاً اتفاق میفته. جدا از اون توی ساختمن سازی نقش خیلی مهمی دارن. همینطور با فسیلایی که روشنون تشکیل میشه کمک میکنن بفهمیم قبلنا چه خبر بوده روی زمین. و استفاده آخرش هم اینه که از بعضیاشون پسری عناصر مثل آلومینیوم و آهن استخراج میشه.

خداوکیلی باید ۰ ۰ ۰ ۱ بدیم مبحثشو تومون کنه.. بسه دیگه همه همه!!

► مبحث آخر، سنگ‌های دگرگونی
گروهی از سنگ‌ها هستند که طی مدت طولانی، تحت تاثیر گرما و فشار و
 محلولهای داغ درون زمین تشکیل شده. (شبیه فرایند تهیه آجر...)
 مثل سنگ آهک که به مرمر تبدیل می‌شود.

خب این سنگا هم مثل اینکه کاربردای زیادی دارن...

× اگر هم خوشگل باشن هم محکم می‌بیریم برای مجسمه سازی و نمای ساختمون
 مثل کف و نمای مکان‌های زیارتی که از مرمره
 × ممکنه از کانی‌های درون این سنگا استفاده کنیم
 مثل نوک مداد که از کانی گرافیت

